

І. К. Ольмезова
студ. III курсу
спеціальність «Менеджмент»
Науковий керівник: к.е.н., доц. Н. М. Столбуненко

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО УПРАВЛІННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Із соціально-економічної точки зору молодіжне безробіття можна визначити як явище, що характеризується відсутністю в частини громадян віком від 14 до 35 років можливості реалізації своєї здатності до праці, зумовлене особливостями молоді як специфічної категорії населення, а також тенденціями розвитку молодіжного ринку праці.

Основні причини складного становища молоді пов'язані з проблемами «життєвого старту»: з рівнем матеріального забезпечення і соціальної захищеності, з можливістю здобуття освіти, початком трудової діяльності, утворенням і забезпеченням сім'ї, професійним ростом, кар'єрою.

У світі 85,8 млн. людей віком від 15 до 24 років є безробітними, і уповільнення темпів економічного зростання, ймовірно, змусить ще півмільйона здобути цей статус у 2019 р.

В Україні ситуація набагато складніша. Якщо до кризи рівень безробіття серед молоді становив 7,7 %, то у 2018 р. зріс майже до 20 % [1].

У світі рівень безробіття серед молоді у 2018 р. підвищився до 15,6% та прогнозовано до 2020 р. збільшиться до 25,0%. Найвищий показник зареєстрований на Близькому Сході, де без роботи було 28,1% економічно активної молоді (рис. 1). У країнах ЄС рівень безробіття серед молоді у 2017 р. становив 17,9%. Скоріше за все, до 2019 р. він перевищуватиме 20% і, за прогнозами, набуде тенденції до зниження не раніше 2022 р. [2, с. 25].

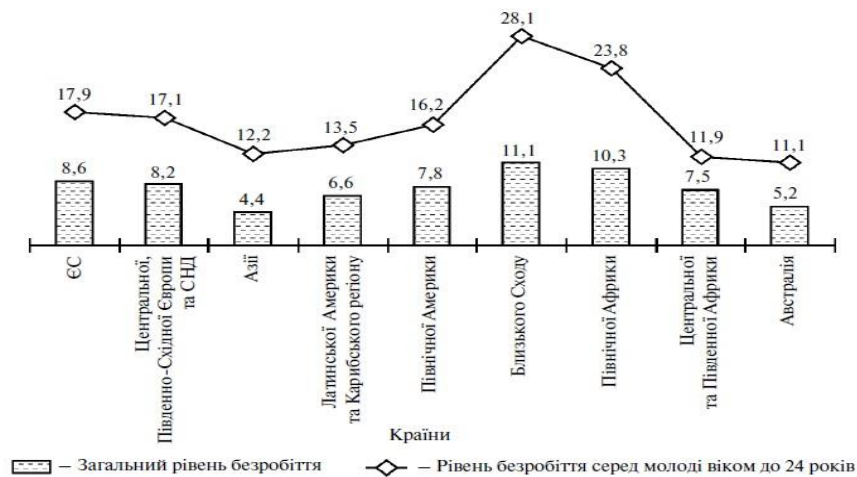

Рис. 1. Рівень безробіття серед молоді у світі у 2018 р.

Показники рівня безробіття молоді відносно невисокі у таких країнах як Нідерланди (7,6 %) та Австрія (8,3 %) та мінімальні серед країн Європи. Прослідковується тенденція до зростання рівня безробіття у таких країнах як: Франція (22,1 %), Польща (25,8 %), Португалія (30,1 %), Румунія (33,2 %). Максимальний показник безробіття молоді у Греції, він склав 44,4 %. У цілому рівень безробіття молоді в Україні у віці 15-24 років нижче ніж у наведених країнах ЄС.

Значне місце серед екзогенних причин безробіття молоді займає трудова міграція. За даними МОП, за наступні 5–10 років країни СНД можуть втратити 30-40% талановитих студентів. Щороку українські навчальні заклади випускають понад 500 тис. молодих спеціалістів, які не знаходять відповідного попиту на отриману спеціальність або не мають можливості задовольнити свої вимоги щодо рівня оплати праці.

Важливою причиною безробіття молоді є недосконалість територіальної структури розвитку економіки України. Слід відмітити, що низький рівень безробіття спостерігається на промислових територіях порівняно з тими, де промисловість дуже повільно розвивається або взагалі відсутня, а переважна частина населення – зайняті у сільському господарстві та самозайняті.

Середня заробітна платня молодих робітників складає нині лише 60% від середньо-українського рівня і є вдвічі нижчою від величини мінімального споживчого бюджету для юнаків і дівчат. Наслідком цього є падіння рівня життя молоді в цілому, що спонукає молодь вдаватися до підробітку крім основної роботи чи навчання. Сьогодні у тіньовому секторі економіки працює 21% молодих людей у віці 15-28 років; у віці ж 20-28 років цей відсоток зростає до 25,3. Найбільш поширеним в усіх групах молоді великих міст є надання послуг приватним особам (40-47% молоді).

З метою вирішення проблем безробіття серед молоді, підвищення її конкурентоспроможності в Україні створена спеціальна організаційна структура – Державна служба зайнятості – сукупність державних органів,

діяльність яких спрямована на реалізацію політики зайнятості, надання визначених послуг населенню та роботодавцям. Щорічно в Державну службу зайнятості звертаються близько 5-7% (92 тис.) випускників навчальних закладів.

Для працевлаштування молодих людей існують додаткові гарантії держави:

- встановлено 5% квоту для бронювання робочих місць для працевлаштування соціально-незахищених категорій населення;
- сприяння у працевлаштуванні молоді шляхом надання дотацій роботодавцям для створення додаткових робочих місць для працевлаштування безробітних.
- в умовах формування ринкової економіки важливим чинником є залучення молоді до підприємництва.

За оптимістичним варіантом прогнозу до 2020 р. очікується зростання попиту на робочу силу молоді на 53,5 %; загальної чисельності молоді, зайнятої у галузях економіки – на 24,7 %.

Список використаної літератури

1. Соціологи склали рейтинг «антирадості» українців. URL: <http://ridna.ua/p/sotsiologhy-sklaly-rejtynh-antyradosti-ukrajintsiv/> (дата звернення: 04.04.2019).
2. Герасименко О. О., Колот А. М. Новітні глобальні тенденції у сфері зайнятості і доходів та їх вплив на соціальну нерівність. *Соціально-трудові відносини: теорія та практика*. 2018. № 1. С. 8–35.